

ЛИЗИНЗИ ПРЕМА МСФИ 16 ЗА ВРЕМЕ ПАНДЕМИЈЕ COVID-19

Пандемија, COVID-19 је још увек у току, и поред њених ефеката на здравље људи, цело време су присутне и њене економске консеквенце. Како би се епидемија зауставила владе у многим земљама прибегавају разним мерама а често и мерама потпуног затварања.

Многа предузећа су зауставила или успорила њихове привредне активности и као последицу имају снажан пад прихода и дисторзију новчаног тока.

Ова ситуација прети да одведе у велику економску депресију. Међутим, наш циљ овде није да се бавимо макроекономијом, то остављамо неким другим људима.

Како би се ублажиле економске последице државе и остали доносе разне мере како би се пружили одређени подстицаји и олакшице привреди.

Једна од тих мера је везана и за плаћања закупнине по основу лизинга.

У којој форми се пружају олакшице корисницима лизинга

Даваоци лизинга се најчешће слажу да пруже привремене олакшице корисницима лизинга у две форме нпр:

1. **Одлагање** плаћања закупнине за други и трећи квартал 2020 за шест месеци; и у исто време –
2. **Смањење** висине закупнине за следећа два плаћања.

Како да се ове олакшице рачуноводствено обухвате према МСФИ 16

Посматрајући МСФИ 16, одговор би у већини случајева био: **модификација лизинга**. Према МСФИ 16, **модификација лизинга** је промена у обиму или у плаћањима за лизинг која није део оригиналног уговора.

У пракси модификација лизинга није баш лак посао посебно када корисник лизинга има много уговора о лизингу.

То захтева **поновни обрачун и прилагођавање обавеза по основу лизинга** – не баш пријатна ствар, посебно за многе кориснике лизинга који су у скорије време имплементирали МСФИ 16 и већ потрошили знатно времена, напора и новца у свим обрачунима које је потребно урадити приликом увођења МСФИ 16.

Сада они би требало да крену поново у нове обрачуне, то је тешко посебно ако су добили у великом обиму олакшице од стране даваоца лизинга.

Добра вест за њих је – сада постоји практично решење.

Нови амандман на МСФИ 16 који уважава COVID-19

Одбор за међународне рачуноводствене стандарде је реаговао на ову ситуацију.

У Мају 2020, Одбор публикује амандман на МСФИ 16 Лизинзи који се односи на олакшице везане за плаћања закупнине као одговор на пандемију COVID-19.

Наслов новог амандмана је Covid-19-олакшице за закупнине.

Главна порука овог амандмана је да **ви не морате рачуноводствено обухватити олакшице за плаћање закупнине као модификацију лизинга.**

То је практично решење и оно је **добровољно**.

Међутим, ви треба да испуните три услова:

1. Ревидирано плаћање мора бити или **исто или мање** него што је накнада била пре промене;
2. Попуст на закупнину не може да **иде иза 30 Јуна 2021**. Због тога, ако је крај лизинга Децембар 2021 и даваоц лизинга даје попуст на сва плаћања до Децембра 2021, онда ви не можете применити ово практично решење на цели лизинг.
3. **Нема остали значајних промена** у трајању и условима лизинга.

Добро, али шта то практично значи?

Ако даваоц лизинга смањи или опрости лизинг плаћања онда ви њих једноставно третирасте као **варијабилна лизинг плаћања не укључује се у** одмеравање обавеза по основу лизинга.

Другим речима – **право у биланс успеха**, са кореспондентним смањењем обавеза по основу лизинга.

Ако даваоц лизинга смањи наплату у једном периоду, али је онда пропорционално повећава у наредном периоду, онда ви једноставно треба да наставите са признавањем смањених обавеза по основу лизинга и камате на износ претходних обавеза, тако бар кажу Основе за закључивање.

Међутим, ми би додали када се време лизинг плаћања мења, онда постоје **нека поновна одмеравања обавеза по основу лизинга** која укључују камату која доспева током времена.

Пример: Олакшице за закупнину према МСФИ 16

Рецимо да је предузеће А изнајмило канцеларијски простор у Јануару 2019 на период од 3 године. Квартално плаћање је 10.000 НЈ. Годишња инкрементална стопа позајмљивања предузећа А је 3% и плаћање је на крају сваког квартала.

Прво, ми треба да видимо у којем је износу лизинг иницијално признат.

Потребно је да обрачунамо **садашњу вредност лизинг плаћања коришћењем инкременталне стопе позајмљивања**.

Ми овде имамо годишњу инкременталну стопу позајмљивања, али нам је потребна **квартална стопа**, јер се закупнина плаћа квартално.

Квартална стопа = $(1.03/4)-1=0,74\%$

Сада помоћу NPV еxcel функције се рачуна садашња вредност серије од 12 плаћања закупнине, свака по 10.000 НЈ на крају сваког квартала помоћу стопе од 0,74% по кварталу.

Добија се износ од **114 409 НЈ**. Према томе корисник лизинга на први дан трајања лизинга у Јануару 2019 има следеће књижење:

Дугује	Имовина са правом коришћења	114 .409 НЈ
Потражује	Обавезе по основу лизинга	114.409 НЈ

Након тога, предузеће А признаје расходе камата и смањује обавезе по основу лизинга према подацима из следеће табеле:

Н	Период	Плаћање	Обавезе пре плаћања	Расход камате	Смањење обавезе	Обавезе након плаћања
1	1 Q 2019	10.000	114.409	849	9.151	105.258
2	2 Q 2019	10.000	105.258	781	9.219	96.039
3	3 Q 2019	10.000	96.039	712	9.288	86.751
4	4 Q 2019	10.000	86.751	643	9.357	77.395
5	1 Q 2020	10.000	77.395	574	9.426	67.969
6	2 Q 2020	10.000	67.969	504	9.496	58.473
7	3 Q 2020	10.000	58.473	434	9.566	48.906
8	4 Q 2020	10.000	48.906	363	9.637	39.269
9	1 Q 2021	10.000	39.269	291	9.709	29.560
10	2 Q 2021	10.000	29.560	219	9.781	19.780
11	3 Q 2021	10.000	19.780	147	9.853	9.926
12	4 Q 2021	10.000	9.926	74	9.926	0

Добро. Све иде нормално и онда одједном БУМ! Пандемија погађа предузеће А и оно има пад прихода.

Даваоц лизинга даје предузећу А попуст за следећа 2 плаћања, за 2 и 3 квартал у 2020 у износу од 7.000 НЈ за свако плаћање.

Предузеће А одлучује да примени практично решење које је дозвољено новим амандманом на МСФИ 16 и да попуст не обрачунава као модификацију лизинга. Предузећа А испуњава сва 3 услова за примену практичног решења.

Лизинг плаћање у износу од 3.000 НЈ за други квартал ће бити прокњижено на следећи начин:

Дугује	Расходи камате	504 НЈ
Дугује	Обавезе по основу лизинга	9.496 НЈ
Потражује	Готовина	3.000 НЈ
Потражује	Приходи по основу олакшице	7.000 НЈ

Плаћање у трећем кварталу ће бити признато на исти начин.

На самом крају и једно подсећање, потребно је у овој ситуацији имовину са правом коришћења тестирати на обезвређење. Сасвим је вероватно да она може бити обезвређена као резултат пандемије и мере које предузимају Владе су снажан индикатор ове ситуације.¹

Аутор: Драженко Лукач

¹ Извор: www.ifrsbox.com